

BANATUL LITERAR

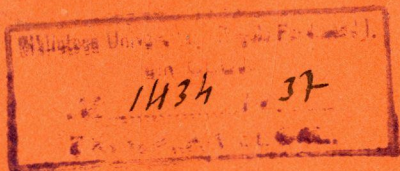
REVISTĂ LITERARĂ

Director: Lucian Costin

CUPRINSUL:

Din viața scriitorilor	Lucian Costin
Tu n'ai vrut fericirea	Mia Cerna
In zori	Al. Iacobescu
Metoda de investigație în folclor	L. Costin
Cântece bănățene	Folclor
Glasul uzinei	Ion Th. Ilea
Scrisoare	Geo Pajiște
Cântul meu	George Negru
Eftimie pustnicul	George Catană
Simfonie	L. Costin
Epigrame	Dinu Forini
Foileton	L. Costin
Cronica	Redacția

Un exemplar Lei 10

BANATUL LITERAR

Anul II Nr. 1—2

Craiova, Sept.-Oct. 1935

APARE TOT LA DOUĂ LUNI IN NUMERE DUBLE

Director: Lucian Costin — Ad-ția și Redacția: L. Costin, Caransebeș

DIN VIAȚA SCRITORILOR — CEASURI LITERARE —

Cu D-l Octavian Goga

Ținuta sobră, fața crispată, pasul măsurat, privirile fixe între sinusuri și cotangente; capul prins aeeva ca un munte pe umerii lați, cu gândul vecinic în vidul clar al spațiilor și timpurilor de astăzi și de mâine, glasul sonor, cuvântul cadențat, ce străbate adânc în largurile masselor — de departe și deaproape ghicești că e *Octavian Goga*.

Neobosit, maestrul în călătoria sa până în Severinul nostru, îmi amintește, că Banatul e colțul de țară atât de fericit al României întregite, unde viața culturală-muzicală atât de tânără și viguroasă se ridică alături de cea literară. Reluând firul discuției literare, i-am amintit, că o convergență a intereselor—curenților spre focarul Timișoara nu e posibilă deocamdată, din motivul, că tinerii dela Timișoara stau desorientați—nepregătiți—disparați și îngâmfați prin cenacule și foiere declamându-și impotența artistică pe scene pompoase și pagini gras plătite de un oareșcare Cosma ori Ivan, ce se lăfăesc în editoriale cu toate cele 20 degete ale lor. Maestrul indică cu sublinieri largi seriozitatea unicei reviste literare bănățene „Banatul Literar“, unde ar trebui să se asocieze tinerii, ce trebuiau să învețe mult dela maestrului încercați, scriitorii consacrați. Căci scriitorii, membrii ai academiei și ai societății scriitorilor români sunt literații consacrați. A se dedica literaturii, a ridica națiunea prin înalta ideologie a operelor noastre, a sta permanent de veghe ca talentul națiunii să se valorifice în opere neperitoare—e suprema operă a scriitorului ce reprezintă masele.

Ce va fi făcut, maestre, Ardealul fără scriitorii săi, dacă aceștia nu l-ar fi pregătit în timpurile de restriște pentru marea zi a desrobirii! Două nume răsunau: Ardealul, Ardealul și Octavian Goga!

Poezia e arta, care la toate națiunile a potențat energiile creind marile generații ale timpului. Această sacră artă, relevă maestrul, să o reprezentăm cu cinste, căci coada națiunii prin ea cântă și se ridică deasupra timpurilor. Fără elanul artei pure nu concepem literatură în sensul strict al cuvântului. Banatul are foarte puțini scriitori de marcă, deci revista D-voastre să ridice flamura tot mai sus pentru a regenera această generație și a stabili locul fiecăruia în arena literaturii noastre.

LUCIAN COSTIN

Tu n'ai vrut fericirea.

*Iubirea ce ți-am dăruit-o ție
A fost o pălpăiere de făclie,
Nu flacăra ei cea întreagă, vie...*

*A fost o mică floare diu livadă,
Nu palmier din nobilă ogradă,
A fost o năucire de dovadă...*

*A fost abia un sunet în tăcere,
Un zâmbet ea a fost și o părere,
Dar de n'a fost nimic, a fost durere...*

*Ci dacă mă înlanțuiai de tine,
Un soare ar fi răsărit în mine
Strălucitor la rău ca și la bine!*

*Purtam pe buze veșnică cântare,
Și'n inimă o armonie mare
In vârful degetelor alintare...*

*Tot ceasul ți-ar fi fost, iubite, o floare
Și traiu'ntreg o sărbătoare...
Dece n'ai vrut tu fericirea oare?*

MIA CERNA

In Zori...

*Se scutură prin iarbă poleiul lunii pline
Și fulgi mărunți, în goană, ca roiuri de albine,
Țes pânze moi și calde pe fiecare frunză,
Privighetori sub pulberi de aur să s'ascunză.
De pretutindeni vestea sporește 'n triluri dese
Că noaptea e pe ducă și gingașei mirese
I-au pregătit culcușul luceferi în poene,
Și ei cătând odihnă cu puf de-argint pe gene.
Și'n zori, când orice floare prin iarbă e-o cățuie
Din care nesimțite miresmele se suie
Spre boabele de rouă, mici salbe de mărgele
Ce scântee pe frunze ca pulberea de stele,
Noroadе'ntregi de păsări în straiul de lumină
Din crengi coboară'n stoluri pe fiecă tulpină,
Și'n legănări domoale cădelnițează'n soare,
Ducând în slavă cântec pe-a razelor juioare,
Pe când izvoare'n clocot se zbuciumă'n știubee
Și'mprăștie pe prunduri fâșii de curcubeu.*

AL. IACOBESCU

Metoda de investigație în folclor.

— Cântece, strigături —

Tezaurul literaturii noastre populare e imens. A-l aduna în fiecare provincie e o problemă mai ușoară a colecționarilor de folclor, cari îl culeg cum pot și cât pot. Cei mai mulți îl culeg dintr'o predilecție pentru farmecul de *fond*, alții de ritmică și lirică, în ce privește producțiunile poetice. Tezaurul unei provincii trece la alta până ce se intercalează într'o *unitate*: folclorul poporului român. Deoparte primează poezia cu subdiviziunile ei (strigături, colinde, descântece, urături etc. pentru coarda lirică a inimei), de altă parte basmul pentru sublimul potențial al fantaziei.

Și culegătorul are anumite obligații la culegerea materialului. Doctrinarul îndrumă, orientează, analizează, stabilește metode și norme.

Sunt poezii, ce circulă în zeci și zeci de variante.

Culegătorul cel circumspect le scrie intacte. Altul cizelează cu forme noi impuritățile fonetice și la această procedură distruge adesea în materialul brut și urme esențiale de evoluție a graiului poporan, *care e factorul principal de închegare și formare a unei limbi*.

Materialul lingvistic s'a format ca o unitate, dispartă pe regiuni cu idiomuri locale. Astfel avem idiomul moldovean, ardelean, oltean, bănățean etc. Fonetismul e chiagul organic de cizelare, perfecțiune lentă până la *brodarea unei limbi culte*.

Vocalismul și consonantismul s'au întovărășit din trecutul îndepărtat al limbei bulgare latine în Dacia romană.

Unde a trebuit să rămână un a, e, i, o, u și n'a dispărut — dovadă e organismul vitalității la o limbă. Sunt provincii, unde diftongarea sună mai bine la ureche și perseverează multă vreme în idiomul local. Toate aceste vestigii mai vechi și mai noi trebuie să rămână ca pietre de etape-epoce.

Cum am putea reconstrui limba vulgară latină, pe care se altoiește idiomul daco-latin, apoi limba arhaică română, din care a ieșit noul Făt-Frumos: limba română melodiouă de astăzi!

Deci a nu șterge formele reliefate ale unei epoce de structură lingvistică, se impune dela sine prin respectul față de limbă. A căuta toate variațiunile unui verb, a unui adiectiv sau substantiv prin largurile limbii noastre e o stăruință cu mari *obstacole*. Deaceia fiecare regiune să fie bine conservată cu folclorul ei. Un tezaur e cel literar, altul cel lingvistic, altul cel muzical, coreografic etc. Noi operăm cu toate. La sfârșitul acestui capitol mă ocup cu două exemple.

Sus în Țara Românească.

— Cântec Bănățean —

*Sus în țara românească
 Este o proastă de nevestă,
 Nu-s feciori ca s'o iubească
 Nici calul să-i potcovească
 Cu potcoave de argint,
 Cu cunune de sârmă întoarsă,
 Să prindă de ghiață groasă,
 Trece-aș, trece-aș Dunărea
 Cu trei cai alătura,
 Pe unul m'aș călărea,
 Cu doi Dunărea aș trecea;
 Mai sări murgule odată
 S'ajungem în sat cu soare.
 Am o mândră ca ș'o floare,
 Să ni facă de mâncare,
 Mi-e blidul cu scoverzi,
 Ție straița cu ouă,
 Mie un bocănel de vin,
 Ție un brățurel de fân,
 Mie patu 'nperinat,
 Ție grojdul măturat.*

(Auzit dela O. Bistreanu, Jupa-Severin.)

Primele două rime — ească și — astă. Nu e permis a substitui alt cuvânt (în loc de românească) pentru a-i afla un corolar adecuat celeilalte. Cântărețul a cântat și i-a sunat la ureche vocala *a*, apoi *se* și *st* și ultimele *ă*, deci elementele unei armonii ritmice, ceea ce e suficient, deci nu trebuie de substituit.

Cuvântul *cune* trebuie să rămână pentru forma lui dialectală și nu se va substitui cu *cuie*.

Iarăși două rime — ('nt)oarsă și groasă, sună amândouă, deci corolare ! nu se va substitui 'ntoarsă.

„Trece-aș, trece-aș“ sunt forme frumoase de inversiune, deci vor rămâne așa.

*„Cu trei cai alătura,
 Pe unul m'aș călărea
 Cu doi Dunărea aș trecea“*

Din cauza rimei dela cuvântul „alătura“ sufăr modificări morfologice (pe cari trebuie să le investigăm: de ce) cele două verbe, deci două op-tative interesante.

Alte două rime :

scoverzi,

ovăs.

Culegătorul nu l-a transcris în forma lui dialectală curată *scoviârzi*, cu care e mai adecuat lui *ăs dela ovăs*.

Asemenea *vin poate și trebuie să rămână cu fân*.

Paralela frumoasă de fond între stăpân și animal e foarte uzitată pentru vivacitatea acțiunii în antitezele folclorice, foarte obicinuite pentru a reda elementele lirice dela om la animal, dela om la plante.

*

Strigăturile.

Forma scurtă a unui sentiment, redată în 4—6 versete formând o strofă, a fost pentru cântărețul popular (căci cântecul, balada, colindele și chiuiturile (strigăturile) cântate au luat forma literară poporană, excepție : urăturile, descântecele, zicalele în versuri) *suficient* pentru a nu mai adăuga și alte strofe. Aceste versete au trecut multe la chiuituri (strigături). Și de unde le-am primit ca strigături, vor rămâne strigături.

Un exemplu :

*„Când eram de nu iubeam,
Unde mă culcam, dormeam;
Iar acum de când iubesc
Nici nu dorm nici m'odihnesc“.*

Alt exemplu :

*„Pentru mândra ce îmi place
Nici dușmanii n'au ce-mi face,
Nici chinezul satului
Și nici domnii statului“.*

Ce se poate cizela ? Articolul (de ex. l-am primit în colecție „dușmani“), unele prepoziții, interjecții, punctuații, elemente ortografice, semne distinctive. Acestea dispar ca o spuză la transcriere.

Alte probleme de investigație folclorică :

Stabilirea vechimii, variantele, a regiunii, a topiceii populare, a elementelor lirice, migrațiunea și căile ei etc. — le vom trata pe rând, pânăce va eși „Balada Bănățeană“ de sub tipar.

LUCIAN COSTIN.

Cântece bănațene

*Frunză verde foi de fragă
Mult mă mir mândruța dragă,
Cum pământul te mai rabdă.
Și mă mir mândro de tine,
Cum pământul te mai ține
De nu te 'nghite de vie,
Că pe mulți i-ai înșelat,
I-ai iubit și i-ai lăsat.*

*

*Frunză verde de cicoară,
Mândro, doru-ți mă doboară,
De dor, mândro, de la tine
Plânge cămașa pe mine
Și eu plâng băgat în ea,
Mândro, după gura ta.*

*

*Cine a lăsat iubitul,
Inghiți-l'ar de viu pământul,
Și pe cel cu dragostea
Să o pată tot așa.
Că ei au fost doi tâlhari,
Intregii lumi mari dușmani,
C'or scormonit acest zănat
Multă lume d'o mâncat.*

*

*Frunză verde flori mărunte
Fost-ai neicuța de frunte
Și ai fost iubit de multe,
Fostu-mi-ai iubit și mie,
Neică, în a ta junie.
Iar de când te-ai însurat,
De nimic ai remănat,
Că ți-o mâncat nevasta
Sănătatea și dragostea.*

*

*Frunză verde după spic
Mai bine, maică, mai bine
De mă omorai pe mine,
Când sugeam la piept la tine.*

*Și mai bine nimereai,
 Pe mine de mă omorai,
 Când la țigă mă țineai,
 Că nici un păcat nu aveai.
 Și mai bine ai fi nimerit,
 Pe mine de m'ai fi omorât,
 Când am fost copilăș mic,
 Că acu n'aș știa nimic.
 N'aș mai știa maică, ce-i doru,
 Nici dragostea nici focu,
 Că doru și dragostea
 Mi-au mâncat mie viața.*

(Auzite dela O. Bistreanu, Jupa-Severin)

Glasul uzinei

Fum înalță cartierul.
 Strada obosită se leagănă de căruțe
 povestind cu trecătorii.
 O crîșmă deapănă 'ntâmplări.
 Uzina 'n bluză neagră
 năvalnic clocotește'n pieptul zilei.
 Glas de ciocane,
 Glas de nicovale
 răsfrîng avîntul brațelor
 neostenite.
 Duduit neîntrerupt
 rotește sufletul uzinii
 întărind în viața smolită,
 în viața 'ncătușată,
 în viața temută,
 izbucnirea vulcanică.
 Zori albi rup stavili puse.
 Pumnalele curajului pătrund
 încet... încet!...
 — Pîine!... pîine!...
 Dreptate muncii!...
 Dreptate!... dreptate!...

ION TH. ILEA

Scrisoare.

*Să-ți scriu un gând ce freamătă în mine
Sdrobind în tortură suflu-mi necăjit?
Că dusă departe groaznic m'ai mințit
Și-ai stins în mine a vieții lumine?...*

*Plânge inima că prea mult te-am iubit
C'am frânt dureri și le-am zidit în tine
Stoarse din sângele ce-mi curge'n vine...
Te-am crezut cu suflet, dar tu m'ai mințit!..*

*Să-ți scriu un plâns ce'n mine se sfărâmă,
Un dor nebun de duh, rătăcitor,
S'alerg în noaptea adâncă... o rămă..*

*Iți scriu că'n nebunie mă bate-un dor:
Să n'am de tine parte, nici de mumă,..
Eu singur pe-un colț de stâncă vreau să mor...*

FANE GEO-PAJIȘTE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cântul meu...

*Din negura de vise spulberate
Mi-am făurit un viers ce-l cânt acum;
E viața mea în florile brumate
Ca serile frumoase ce apun!*

*Din durerea veche ne'nțeasă
Mi-am croit un drum al rătăcirii.
O floare veștedă, dar aleasă
Ce-și pleacă capul în amurgul firii!*

*Din șopotul isvorului ce mână
Doina 'n triluri repezi mai departe;
E cântul meu ce l-am făcut la stână,
Ingânarea ce n'o pun în curte!*

*Voiu cânta mereu strofe cu jale,
Căci în ele sufletul se ascunde,
Iubi-voiu una departe, florile de jale
Și ale isvorului grăitoare unde!*

GEORGE NEGRU

Pustnicul Eftimie.

De mult, foarte de mult trăia prin părțile noastre un pustnic evlavios căruia poporul îi zicea: Călugărul Eftimie.

Acest pustnic trăia în o peșteră afundă ce se afla la poalele unui munte stâncos și acoperit cu brad. La gura peșterii locul se lărgea și se întindea ca o vale mare prin mijlocul căreia șerpuia un pârâu cu apă rece.

Peste acest pârâu era pusă o punte lată, pe care trecea pustnicul de cealaltă parte, când mergea să-și aducă de prin sate de ale mâncării.

Calea dela gura peșterii era bătăcită și ea conducea prin livezi și hoalde de bucate până departe în drumul de țară. Deasupra peșterii se înalță un deal mare ca un munte acoperit cu brazi frumoși și stânci prăpăstioase. La dreapta peșterii puțin mai în sus era sub o stâncă un izvor bogat de apă rece ca ghiaja și curată ca cristalul din care pustnicul își stâmpăra setea.

Peștera la intrare era mică încât abia încăpea un om, mai înlăuntru însă se lărgea astfel, încât era ca o biserică mare. Deasupra era boltită încât și se părea că cea mai maiastră mână a omului nu ar fi putut lucra mai altcum.

În mijlocul peșterii era o măsuță mică de brad, pe ea un sfeșnic, în el o lumânare, lângă care sta deschisă o carte de rugăciune foarte veche și mult folosită. Lângă masă erau două scaune simple, iar în dreapta mesei cam lângă părete era un pat de scânduri acoperit cu mușchi moale, pe care pustnicul își odihnea truditelile lui oase.

Deasupra patului atârna de părete chipul Maicii Domnului cu fiul ei în brațe. Deasupra icoanei era o cruce simplă, iar sub icoană ardea vecinic o mică candelă cu unt de lemn, în păretele stâng al peșterii ceva mai sus dela pământ era scobit un fel de stelaj, unde își ținea pustnicul proviziunea sa, care consta din pâine, nuci, alune, mere, zmeură, tot fructe de pădure, apoi ouă, lapte, brânză și un ulcior cu apă din izvorul de lângă peșteră.

Iată tot ce avea acest pustnic evlavios. Nima nu cunoaște viața dânsului și nici nu știe nima de unde venise aci; lumea se pomenise cu el așa cum îl știa, moș cărunt, cu barba lungă până în brâu, sprincenele mari stufoase și aplecate în jos, sub cari sclipeau doi ochi mici și vioi. Părul lung și întors cu bucle pe spate, statura înaltă și puțin gârbovită mergea sprijinindu-se pururea în o cârjie groasă ferecată jos ca să nu se tocească. Hainele sale erau totdeauna albe, curate, pe cap purta iarna, vara o căciulă neagră de oaie cu fundul turtit și lat ca un fund de căldare, iar în picioare avea opinci înfășurate cu ațe de lână neagră, în loc de curele, până aproape de genunchi. Peste mijloc cu o funie subțire de tei. Așa era pustnicul Eftimie.

Rar eșia din peștera sa și venea prin sate după milostenie, atunci avea pe umăr nește desăgi în care punea bucatele, ce le primea dela oamenii milostivi. Și oamenii îi dau bucuros tot ce aveau, ba se simțeau chiar fericiți,

când puteau să-i ajute; dar el nu primea alta decât pâne, ouă, brânză și fructe, căci carne nu mânca de fel.

De multe ori mergeau oamenii la peștera dânsului și-i dau de ale mâncării ori îi duceau haine, dar dânsul nu primea decât de acelea, de care avea neapărată trebuință.

Rar era să fie pustnicul singur, căci la dânsul peregrina lumea ca la un sfânt, de câte ori aveau trebuință de un sfat bun, ori de o mângâiere sufletească. Și delă dânsul nima nu eșia nemângâiat; pentru fiecare avea o vorbă bună, un cuvânt de mângâiere o povață și un sfat în ori ce afacere.

Căci lumea se dedase ai asculta orbiș afacerile lui practice și pline de învățătură.

Nici un lucru mai de Doamne nu se începea până nu întrebau oamenii pe pustnic ca să-și dea și el părerea sa. Și el sfătuia pe oameni tot spre bine, îi îndemna să iubească pe Dumnezeu, pe aproapele și să se ferească de păcate, să cerceteze sf. biserică, să-și trimită copiii la școală, să facă milostenii, să țină posturile prescrise, cum învăța maica noastră biserica și alte multe învățături folositoare deale poporului. Și poporul privea pe pustnicul Eftimie ca pe un sfânt, mai ales când începea el să le vorbească cu vocea sa sonoră și blândă despre bunătățile lui Dumnezeu ce le-a dăruit oamenilor și despre nemulțămirea oamenilor, cu care se arată față de aceste bunătăți.

El totdeauna când vorbea poporului ofta adânc și oamenii cunoșteau că pustnicul are ceva ascuns în inima sa; o greutate îi apăsa sufletul. El însă nu le spusese nimic din tainele vieții sale, ci numai le zicea: „Feriți-vă de păcate oameni buni, să nu faceți ca mine“.

Odată, pecând iar le zicea el aceste vorbe, fiind mult popor adunat la dânsul, îndrăzni un om din mulțime a-l întreba, că ce-a făcut el de totdeauna zice să se ferească de păcate și să nu facă ca el.

Atunci pustnicul așezându-se pe un scaun vorbi poporului așa:

— „Oameni buni și ai lui Dumnezeu. văd, că acuși mă voi duce din această lume păcătoasă, căci nu e om care să se fi născut și să nu moară.

Simțesc că acuși va veni sfârșitul, de aceea vă fac cunoscută viața mea, ca să o știți și să nu credeți, că eu ași fi un sfânt; nu eu sunt omul cel mai păcătos de pe pământ. Nu cred să fie om pe lume, care să fi săvârșit atâtea fără de legi ca păcătosul de mine. Nu sunt vrednic nici pământul să mă primească, dar cerul și mă mir cum nu m'a înghițit pământul de viu.

Tatăl meu, Dumnezeu să-l ierte, mă iubea căci numai pe mine mă avea și nu băga în seamă faptele mele cele rele; eu creșteam tot în desmierdări și eram dedat să fac numai aceea ce-mi dicta mintea mea cea pătimășă. Eu eram prieten cu oamenii cei mai răi din sat și nu se făcea nici o faptă rea, unde să nu fiu fost și eu părtaș. Tatăl meu vedea toate dar nu zicea nimic, lui îi părea bine că are așa un fecior.

La moartea tatălui meu, — căci mama murise mult înaintea lui, — eu aveam treizeci de ani și eram uns cu toate unsoarele. Nici nu voisem să mă căsătoresc ca să pot trăi în desfrânări, cum îmi cerea inima mea cea tirană.

După tatăl meu rămase ce-i drept o avere frumoșică, dar aceia în scurtă vreme o prăpădii cu prietenii mei și rămăsei la gard, căci mi se vândură nu numai vitele, dar chiar și pământul și casa și așa rămăsei cel mai calic om între calici.

Ce era să fac și ce era să încep? Căci la lucru nu eram dedat, îmi era urât, eram învățat să-mi dea altul de-a gata să trăesc fără griji și fără a pune mâna pe lucru. Apucați dar câmpii.

Astăzi eram în satul cutare, mâine într'altul, poimăine la oraș și în tot locul îmi câștigam prieteni de o pănură cu mine, cu care mă înțelesei să furăm, să omorăm, să spargem, ca să câștigăm cu ce să trăim pe ușor.

Și așa săvârșii o mulțime de fapte groaznice numai să-mi pot câștiga bani, să trăesc în zburdălnicie. În viața mea am săvârșit 5 omoruri, am jefuit 10 case am făcut 15 aprinderi, iar vite mai mărunte nici nu mai știu, nici nu mai ții minte, căci am furat și ca prin minune m'am păzit atât de bine încât din toate am scăpat de nu m'or prins și așa nu mi-am luat pedeapsa nici pe pământ, ci rămase, ca să o iau colo sus în ceruri.

Mai pe urmă mă dusei într'o primăvară cu ortacii mei, ca să furăm niște porci grași a unei spaii pe care îi păzeau la jir doi porcari, un om bătrân și un copil de 14 ani. Prinserăm purcarii și-i duserăm afund în pădure, le astuparăm gurile cu iarbă, ca să nu poată striga și pe omul cel mare îl legarăm strâns de un lemn încât nu se putea clinti, iar pe copil îl legarăm plumb și-l rostogolirăm pe coastă la vale. Luarăm porcii dinapoi și îi duserăm să-i vindem, dar până îi vândurăm trecură vreo două săptămâni. Noi avusesem de gând, că la vreo două zile să ne întoarcem ca să deslegăm pe bieții porcari, dar fiind urmăriți nu puturăm veni la ei până după ce vândurăm porcii.

Atunci eu mă dusei singur în pădure la locul unde știam că-i lăsasem, că mă muștra conștiința, că ce-am făcut, că tot credeam însă că-i va fi găsit cineva și-i va fi deslegat. Dar n'a fost așa, că ducându-mă eu acolo ce-mi vazuseră ochii mei?

Vai! Netrebnicul și păcătosul de mine:

Omul pe care îl legasem, era numai un schelet, iar bietul cum îi dădurăm noi d-a răstăgoala la vale, se opri într'un furnicar de furnici mari de pădure, cari au mâncat toată carnea de pe el.

Oh, Doamne! Când văzui eu aceasta, mă cutremura! dintru adâncu sufletului meu și voiam să mă junghii și mult mă mirai, cum de ce nu se despică pământul că să mă înghită de viu.

Atunci nu știu ce îmi veni, îmi săcară picioarele și căzui la pământ fără conștiință. Cât am stat acolo singur nu știu, mi se părea însă că văd iadul cu toate grozăveniile lui, și eu eram lângă el și voiam să mă arunc acolo, dar un moș cărunt mă trase de haină, îmi puse o cruce în mână și-mi arată cu mâna, fără a zice nici un cuvânt, un deal mare prăpăstios și plin de ghimpi, dându-mi a înțelege, că am să sui acel deal și sus în vârful dealului se iveau raze aurii de soare și o câmpie mare, plină de verdeață și

flori frumoase se întindeau acolo. Eu luând crucea plecai și așa mă trezii din somnul și visul meu.

Dupăce-mi venii în fire și înțelesei că toate vedeniile acestea fură numai un vis, mă uitai cu groază împrejur și plecai, căci ceva dinlăuntru mi zicea : mergi! mergi.

Mă hotărâi să mă duc pe la prietenii mei să le spun, că de azi înainte eu nu mai voesc să le fiu prieten, și apoi să plec pribeag în lume, unde? Nici eu nu știam.

Dupăce li povestii toate prietenilor mei și îi rugai cu lacrimi fierbinți, ca să se lase și ei de aceste fapte spurcate, plecai cu căința în suflet și după mult umblet ajunsei într'un sat. Acolo trecând pe lângă o casă mă chemară ca pe un călător înlăuntru, că era pomană, la acea casă și erau mulți oameni adunați acolo. Oamenii dela pomană îmi povesteau apoi cum stăpânul acelei case, căruia i se făcuse pomană, fusese cu porcii la jir în pădure și au venit niște hoți, au furat porcii și pe bietul om l-au legat de un fag și târziu l-au găsit ai lui acolo numai oase goale. L-au adus acasă, l-au înmormântat și acum îi țin pomană. Sărmanul de mine la această veste mă cutremurai, lacrimi îmi dădură fața, nu mai putui mânca nici o bucatură și în gândul meu îmi zisei : Vezi, cum rânduie Dumnezeu pe ucigaș, ca să mănânce și pomana aceluia, pe care-l ucisese cu o moarte atât de groazavă. Vai! păcatele mele.

Dupăce ajunsei în celălalt sat, acolo trecând iarăși pe lângă o casă, mă chemară înăuntru.

Și aici era pomană. Și chiar pomana copilului mâncat de furnici sărmanul, pe care noi îl legasem și-l dădusem la vale. Vai! Vai! Și de trei ori vai! cum mă rânduie Dumnezeu să mînc și la pomana acestuia și să fiu de față la blăstemele părinților, ce le aruncau asupra ucigașului.

Și ucigașul ereum eu, spurcatul de mine, dar ei nu știau și mie se lăsa să mă dau de gol, dar iară crezui că e mai bine să mă retrag de lume și să-mi plâng păcatele trăind în singurătate în rugăciune și post.

Credeam că trăind astfel îmi voi ispăși păcatele mele cele multe și grele și bunul Dumnezeu mă va ierta și mă va face părtaș de cereasca sa împărăție. Atunci eram de 50 de ani încheiați, iar acum sunt 55 de ani, de când locuiesc în această peșteră, ce o găsii la câteva zile după ce mâncai pomana sărmanelor ființe, care muriseră de moarte atât de fioroasă.

Aci mă retrăsei de lume, ca în singurătate, neturburat de nimeni să cer dela bunul Dumnezeu ertare de păcate și mântuire spurcatului meu suflet. Acum simțesc că mult nu voi duce pe acest pământ.

În curând mă va chema Dumnezeu la sine, dar nu ca să milue, că nu sunt vrednic de mila lui, ci ca să mă pedepsească, după cum merit, sânt prea din samă afară mari faptele rele, pe care le-am săvârșit eu. Să nu credeți dară dragii mei că eu sunt curat ori sfânt după cum înțelegeți voi, nu puneți sfințenia pe mine că vă păcătuși și voi; eu sunt omul cel mai păcătos de pe lume și deși eu am trăit retras de lume, ca să-mi isprăvesc pă-

catele totuși fiind ele prea multe și prea grele, bunul Dumnezeu nu mi le poate ierta și nici nu sunt vrednic de ertare, păcătosul de mine.

V'am spus viața mea ca să o știți și vă rog a spune și la alții cele auzite dela mine și să credeți că v'am spus adevărul mai pe sus de toate.

Așa vorbi pustnicul Eftimie, apoi izbucni într'un plâns și sculându-se intră în peșteră, iar oamenii clătînând din cap ziceau: „E adevărat ce zice, dar în decurs de 55 de ani și-a ispășit de ajuns păcatele și Dumnezeu îl va erta, că e bun și milostiv și ajută acelora, cari se pocăiesc și caută la dânsul scăpare!“

Apoi plecară, plecară oamenii unii după alții pe calea bătăcintă spre drumul de țară,

La câteva zile se duseră oamenii iarăși la peșteră ca să mai vadă și să mai vorbească cu pustnicul, — cu atât mai vârtos că în timpul din urmă nimeni nu-l mai vazuse prin sate — când colo aflară ușa peșterii închisă cu o piatră mare. Cu multă greutate o deteră la o parte și intrând înlăuntru, ce văzură?

Bietul pustnic era pe patul său mort cu mâinile pe piept, și între degete era înțepenită o cruce. Pe măsuta lui sta cartea sa de rugăciuni deschisă, iar la capul său ardea o candelă mică, a cărei slabă zare se răsfrângea pe fața galbină ca ceara a sărmanului pustnic.

Figura lui sărmană ca a unui sfânt și se părea, că vorbește, și spunea temerea că nici pământul nu o să-l primească, dar cerul.

Vestea că murise pustnicul Eftimie se lăți ca fulgerul prin tot ținutul acela și lume multă veni să-l vadă și să-l îngroape cu cinstea cuvenită ca pe un creștin nu de toate zilele.

La înmormântare am luat parte 20 de preoți, și mii de credincioși. Preotul la care se spovedise pustnicul ținuse o cuvântare arătând cum răposatul pustnic fusese în tinerețe un om păcătos plin de fapte rele, dar în timp de 55 de ani, de când locuiește în această peșteră, cu postul și cu rugăciunea chinuindu-și corpul ziua și noaptea și ducând o viață bine plăcută lui Dumnezeu și-a ispășit păcatele, și bunul Dumnezeu îl va primi în ceata dreptilor, căci și-a luat pedeapsa aici pe pământ, rămânând ca după moarte să-și ia cununa vieții.

Apoi truditul său corp se lasă în groapă, ce se săpase de a dreapta peșterii, iar deasupra gropii se ridică o grămadă de pământ, la cap cu o cruce care vestea tuturor că pustnicul Eftimie nu mai este între cei vii.

Poporul îngenunchind se rugă zicând:

„Dumnezeu să-i ierte păcatele sale!“

Mai târziu pe acel loc se ridică din mila oamenilor dornici o modestă bisericuță de lemn ce fu numită: Biserica călugărului și unde slujea un călugăr evlavios. Iar poporul din mari depărtări peregrina la această mănăstire și mormântul pustnicului Eftimie îl împodobeau cu flori și erau fericiți, că se pot atinge de crucea lui și pot lua de pe mormântul lui un bulgăr de pământ, care stropit cu apa din izvorul de alături să-i tămăduiască de boalele și neputințele lor.

Simfonie

Bordură de lumini
Incondeiate în penumbră
E aleea lungă
În nisip catifelată,
Trec siluete ca în vis
Cu visul lor în șoapte
Tivind tăcerea unui gând
În volbura de noapte.
Clip-clap... un tremolo adânc
Se strecură prin clipele catifelte
Și îmi resare'n gândurile sidefate,
Dulci simfonii beethoviene
Le strâng și le fărâm în gene...

Reminiscente calde .. dintr'un lung amurg
În reveria blândă a vechiului foburg...

Arare un pas se mai aude.
Bordura de lumini
În siluete se distramă
În noaptea blândă ca o mamă.
Și întreaga alee-i parcă
Un dom sinistru și enorm.
Tăcute doruri dorm
Pe ultimele clape
Clim-clam-clam
Clam-clam.

LUCIAN COSTIN

EPIGRAME.**UNUI EPIGRAMIST.**

Ai vrea și tu să fii epigramist,
 Mânia ta nici arta n'o mai cruță;
 La ce să iai tu muzele de păr
 Directore, directore Marduță ?

*

D-lui GRIGORE BRAN,

autor de portrete în Craiova

(Când privea epigramistul Polyclet într'o vitrină)

Mi-l arătase Bran odat'pe Stan,
 Ce-și zice cu alt nume Polyclet.
 Privea în vitrină... la-un porțelan
 Cadou lui Bran — subiect pentru'un portret...

DINU FORINI.

FOILETON**La un sfat păsăresc**

Mare vâlvă într'o frumoasă grădină dela marginea Timișorii. Cireși, meri, peri, nuci, aluni falnici cu ramuri încărcate de fructe. Flori și cărări parfumate de aroma vâzdoagelor. Pe cărării boabe de grâu, orz, cucuruz, semințe de in, cânepă etc. Cele mai copioase gustări pentru neamul păsăresc. Multe paseri se plimbă țanțoșe pe cărări, altele își ciocănesc boabele sus pe ramuri. E o lungă așteptare. Ceasuri trec și vulturul *M. Ar. Dan* nu mai sosește dela Vichy, unde și-a instalat un cuib mare împreună cu prepe-lița (*Dridri*) în vara anului 1935. La hotarele țării îi așteaptă pe vârful unei mori barza (*Olimp. Teodoru*), care și-a lăsat puii săi singuri într'un cuib de coș părăsit în Reșița H. Bandu, I. Miuțiu, iar al treilea *Gr. Bugarin* cu aripioare mai mari a fugit din cuib spre grădina unui mare palat din centrul Lugojului. **Insfârșit!** La orizont un punct negru.... tot mai aproape-aproape!

În plin zbor cu aripile întinse zbură vulturul (M. Ar. Dan), pe vârful ciocului său—prepeleța obosită (Dridri); barza planând în zbor lin o ia pe prepeleța pe aripa ei. După un scurt popas în vârful unui nuc uscat—iarăși cu aripile întinse spre cuiburile de acasă. Mare cenaclu păsăresc în grădina cea mare, unde își are cuibul vulturul cu prepeleța sa. Toate paserile ies la mijlocul grădinii întru întimpinarea cea mare a gazdei—zburând zburdalnice și fiecare *ciorovăind* în limba sa.

Coborând vulturul jos pe un stâlp, începe a cuvânta *deschizând astfel marele cenaclu păsăresc-literar*.

Vulturul (M. Ar. Dan) către potârniche (*Volb. Poiană*):

— Dragă potârniche! Tocmai în Franța m'a ajuns știrea unei recenzii asupra epigramelor mele. Un bașbuzuc de M. Sevastos mi-a comparat epigramele mele cu ale lui Gheorghe din Moldova (G. Kernbach) și ajunge la concluzii curioase și penibile pentru mine.

Pliscul meu săracul e learcă de atâtea lacrimi.

— Potârnichea:

Lasă vulture, nu plânge! Și eu am pățit-o cu jerpelitul de L. Costin. Ce-mi pasă, am ciripit și voiu ciripi poezii pe câmpiile mele.

— Barza (Olim. Teodoru):

Stăpâne vulture, eu plec la puii mei părăsiți H. Bandu, I. Mițiu la Reșița, iar pe al treilea Gr. Bugarin (fugit din cuib) să mi-l aduc dela Lugoj, unde și-a instalat un cuib separat clocind delicioasele ouă „simfonii rustice“.

— Mierloiul (*C. Miu-Lerca*):

Da, stăpâne vultur, bun sosit la noi!

Am să-ți mierluiesc una frumoasă:

„Plâng vrăjite ielele,
toaca Pășticelele,
Strunga 'n fluier cântece,
dracii 'n fluier scâncete,
să le 'nșire, le resfire
'n început și 'n nesfârșire,
.....

Vulturul: destuuul — că nu prieep.... Și sfârșind mierloiul cu un tril, se repede flămând într'o strașnică ofensivă asupra unui bob de orz de sub ghiara ciocănitorei (D. Grozdan).

— Struțul (*A. Cosma*):

Ce fericit sunt, vulture! Am terminat ultimele capitole din constituția *Saharei*, unde mă simt totdeauna bine. Câteva fragmente voiu publica și în „Luceafărul“.

Deodată toate paserile sar în jurul vulturului făcând cerc de spaima cea mare, ce le cuprinse. Rătăcit dela vecini, sărind peste un gard, apare tacticos un cocoș (*Gh. Demian*), un oaspe nepoftit. Și neștiind ceva nou din *ciorovăielile literare*... i-a tras un strașnic „cucuriguuu“ vulturului, care l-a plesnit cu o aripă și l-a alungat vulturește....

Stând supărat pe o cracă, sare înfărșit jos papagalul (*I. Roșioru*) și pășește legănat pe „Sub tei“ pânăce ajunge în fața potârniciei.

— Eu, vulture, am ceva nou. Aș dori ca președintele nostru, ilustrul vultur, să adune la un mare sfat (congres) pe toți scriitorii și ziariștii Banatului, căci multe și bune ar putea pune la... la....

Ia lasă-mă, potârnicheo, în pace, nu-mi ciupi pana cea roșie... și iarăși supărat, cu o privire lungă la păun, sare înapoi pe cracă.

— Păunul (*Gh. Bălțeanu*):

Ce te uiți, pițigoile, la mine? Nu vezi, că mă pregătesc să-i declam ceva vulturului nostru?!

Stai... (gândindu-se mult în sine) cum... cum... se chiamă poezia mea?! A, da, mi-am adus aminte „Cu izâmbanu“...

Și deschizând ambele, superbebe aripi, începe a gogori lung înaintea vulturului, care de atâta oboseală se rezemase de prepeliță (*Dridri*).

O aripă a vulturului e trudnică, bolnavă...

Mă rog, e doar o călătorie vulturească dela Vichy — Timișoara, nu e glumă!

Toate speriate: Doctor, doctor degrabă! Strigă prepelița, Și delângă un gard apare caplonul (*Ada Crin*) aducând în cioc un bondar... drept medicament pentru vulturul, care cască tare pliscul pentru a-l înghiți tot și a se întrema...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ce doctor minunat!.. Țipă de colo înaltul curcan (*I. Bănciulescu*) însemnând ceva cu ghiara pe o frunză de tei pentru cei ce așteaptă vești dela sfatul (cenaclul) păsăresc.

— Noli tangere!... găinușo (*D. Fara*), frunza mea, ce te pricepi tu din neamul găinilor... la chestiile noastre, ale celor mari?! Ia vino încoace, tu vrabie (*P. Târbăfi*), și fă-mi și mie o treabă! Nu mai am frunze.

Adă-mi în ciocușorul tău de cele de alun, că-s mai bune!

Și vrabia săraca, ciripind mulțumită, se bucură că a scăpat numai cu atât la.... ordinele vajnicului secretar al acestui sfat păsăresc, înaltul și chipeșul curcan.

Deodată se aude un ciocănit cu ciocănituri scurte, scurte.

Pe o cracă de păr scoate ciocănitoea (*D. Grozdan*) niște vermișori „Zădărnicii“ dintr'o scorbură savurându-i cu mare poftă:

„Cineva îmi strigă numele în tină.

Prietene, auzi:

Au început să prohodească ciorile!

— Ce vrei de la mine? Strigă de colo cioara (*Rom. Fabian*). Eu n'am venit la congres să prohodesc. Am venit cu unchiul meu corbul (*G. M. Ivanov*) să învățăm ceva, să auzim și despre Addis Abeba!..

A ieșit de sub aripa sturzului (*Nic. Ivan*) un nou codice păsăresc cu un „editorial“ lung, ciocănit în limba laponă.

— Corbul :

Ascultă bine, nepoată cioară, că așa se învață ceva, du și puilor tăi fărimituri din cozonacul *editorialului*.

Și toate ascultau.,.

Când deodată... sfârrr !

Ce se întâmplase ; ?

Cinteza (*Mia Marian*) cu privighitoarea Banatului (*Mia Cerna*) o luară în zbor așezându-se lin pe ramuri de nuc, în apropiere. Și amândouă începură să cânte. Glasul cintezei nu se auzea așa bine, era cam flămândă cinteza.

A privighitorii se auzea bine melodios :

„V'am aruncat ca pe vitregi,
Copii ai sbuciumului meu,
In fundul unui scrin —
Dar anii care au trecut
Au pus durerii stăvilă
Și dorului alin.

„Și azi mă'ntorc iar către voi
Și azi cutez să vă ridic
Din fundul unui scrin —
Orfanii sufletului meu,
Ca să vă strâng cu drag la sân
Cu vechiul meu suspin.

(Versurilor mele).

Și cum privea priveghitoarea spre celelalte congresiste păsărești... iată că pițigoii (*A. Contrea*) dă și el din aripi, de sus să cuvânte cenaclului ceva....

— Fugi de colo, pițigoile! Țipă uliul (*Tr. Topleceanu*), cenzorul cenaclului.

— Tu cântăreț ? ! Și încă la un congres ? !

Cântă acasă cu sticletele, nu aici !

— Sticletele (*I. Stoia-Udrea*) se repede cătră uliu. Acesta cu un cioc zdravăn îl alungă din marele sfat păsăresc însemnând cu ghiara pe o frunză, *că-l pune la indice*.

Și pițigoii cu sticletele se retrag din acest sfat... zburând peste un gard să-și vadă de foame,.. de câteva semințe.

— Uliul :

Dragi frați, dragi surori ! Mare și puternic e neamul nostru păsăresc. Multe sunt ciripiturile (*lucrările*) în neantul nostru (*în cenaclul din grădini*), căci arucând privirile noastre peste milenii, te miri, cât am putut îndeplini noi strănepoții de azi. Veniți, veniți la sfaturile noastre... n'avem destule

boabe și semințe. Mai aduceți și voi în cioc sau în ghiară hrană de acasă. Dacă veți fi cuminți, ghiara vulturului are să vă aducă dela stână vre'o ciosvârtă de miel, iar eu un puiu de prigor, să-l smulgem și să ciripim...

Toate bat cu mulțumire din aripi și... *sfârrrr...*

— Stați, nu se pleacă așa dela cenaclul nostru păsăresc! Strigă vulturul afectat.

— Veți zbura în linie dreaptă unul după altul în fața mea. Defilare păsărească!...

LUCIAN COSTIN.

C R O N I C A

RASFOIND ȘI CITIND

BROȘURI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Grigore Bugărin: Simfonia Rustică.

L-am regăsit pe autorul simfoniei în anii pubertății, în cadența anilor, ce l-au mânat înainte de dragul unei vieți plâpânde și setoase. Când a venit înainte de vr'o 8 ani cu caietul subsuoară și când cu sfială a ascultat povestea paginilor defrișate de creionul meu în caietul său... am știut... că din puținele perle de poezii, ce au rămas publicabile, odată și odată mă voi trezi cu *vii-torul Bugărin*.

Și nu m'am înșelat. Urmărindu-l la paginile literare ale unor ziare, vedeam că poezia rustică își revendică un părinte, un drept de paternitate pe meleagurile acestea. Ciclurile „Simfonia Rustică“ ni-l reliefează pe *noul poet* în justa valoare a epocii noastre de revenire și regenerare la izvoarele naturale ale Sevei noastre etnice. Interiorizarea elementelor lirice o desăvârșește în formele rigide ale sonetului, fără să-l vezi obosind ori sfortându-se din strofă în strofă. Sonetele sunt sidefate cu talent și vervă lirică.

Virtualitatea poetică e amplă, difuză în toate culorile spectrale; sinceritatea e liberă de ororile bombastice, cu cari operează unii ca măcelarii... Bugărin e copios și darnic, în elementul său...

Dacă dicțiunea poetică suferă pe ici-colo, de claritate, dacă nuanțarea verbelor, culorilor, sunetelor e deficilă pe ici-colo, e că la primul volum nu putem să potențăm pretențiile noastre. Din delicioasele sale sonete citez unul pentru orientarea cititorilor.

SONET

Din pisc de munte peste larg de zare
 Adun în mine rusticul și-l cânt
 Cu fluierul în pribegii de vânt,
 Cu primăvara 'n fiecare floare,

Adun în nări mirosul de pământ,
 De brazde răsturnate pe răzoare,
 Predomin vastul, stau proptiți în soare,
 Când sărut glia, strămoșesc mormânt.

Mi-s scumpi strămoșii, — sunt comoara mea.
 Iubirea mea, e fără de liman,
 Siciul lor îl port în mine,... așa..

Și inima-mi bătaie de ciocan,
 Dărâma temnițele din cea vreme grea,
 Purtate de strămoși, voi știți cât an.

Dr. Traian Bona : Transfuzia de sânge.

O broșură foarte prețioasă pentru patologia experimentală în clinicele noastre. Elogioasele cuvinte din prefața cărții, scrise de dir. prof. Dr. Iacobovici dela clinica chirurgicală din Cluj, ni indică și mai precis valoarea acestei opere, concepută într'un cadru foarte larg cu o bogată bibliografie. Pentru orientarea cititorilor voi cita titlurile capitolelor.

Istoricul.

Fiziopatologia transfuziei sanguine.

Alegerea dătorului.

Metodele transfuziei sanguine.

Indicațiile transfuziei.

Observațiuni personale.

Concluziuni.

Axente B. Oprișanu : Horia, Cloșca și Crișan.
 (Piesă isiorică în 4 acte)

Este un extras din revista „Junimea Literară“ din Cernăuți. Piesa a fost jucată de secția dramatică a soc. „Tudor Flondor“ sub conducerea autorului. Și de aci reiau firul observațiilor mele obiective. Chiar la prima lectură a mea, lectura mi-a fost ceva bătător la ochi: puținul dramatism al piesei. Acțiunea se filmează lănced pe canavaua unei epoci foarte evocatoare. Deci toată acțiunea avea să aducă ceva nou prin *potențialul dramatic*, care nu se resimte aproape deloc. Finalul e deasemenea incolor și inaccesibil. Toată piesa trebuie refăcută pentru o nouă ediție.

REVISTE

ANTOLOGII PESTE ANTOLOGII

Răsfoind „*Buletinul Manualelor Didactice*“ am dat de o reclamă, stragema unui oareșcare Liviu Floda, de o comenta un manual de limba română pentru cl. VIII. Comentatorul subliniază, că acest manual — un fel de antologie — cuprinde „tot cecece este mai reprezentativ și mai caracteristic“ al scrisului contemporan.

Departate sunt de o antologie nume ca Al. Mateevici, I. Trivale, Otilia Cazimir, Adrian Maniu, Perpessicius, Ion Vinea, I. Barbu, Al. A. Philippide și atâția alții, cari n'au ce căuta pe lângă adevărații literați. Sper, că se vor afla destui observatori obiectivi ai criticei contemporane spre a pune aceste anomalii la punct.

Cam aceleași obiecțiuni aș avea să le aduc și unei reviste din Timișoara (o fabrică de reclame), care se avântă în scurt „la un volum colectiv al poezilor tineri bănățeni“ în toamna aceasta — quasi o antologie —, fără să-și dea seama, că acest lucru e neserios.

Când ai zgâriat penița de 2-3 foițe și ai recitat pela matinee 3—4 strofe — aceasta nu te poate îndritui a alerga la poarta oricărei publicații. Unde în alte reviste astfel de domnișori au intrare abia la *pagina începătorilor*, (alții nici atâta), o revistă timișoreană (*Fruncea*) ridică în stăruie, acolo, unde începe obscurantismul diletant și derizoriu. Puzderie de poeți și romancieri din tufe! Se caută talente și nu figurine! Literatura e literatură, nu te poți juca cu ea pentru o oareșcare reclamă.

Teoria continuității latine.

Revista „*Manifest*“ din Iași are în numărul ei din 25 August 1935 un articol despre Alexandru Philippide, semnat de Iorgu Iordan, profesor universitar la universitatea din Iași. Asupra operelor meritorii ale savantului filolog Philippide e superfluu să insistăm. Câteva păreri nejuste asupra continuității noastre în stânga Dunării mi-au fost prea bătătoare la ochi: „Că Românii s'au născut aproape, dacă nu chiar exclusiv în Peninsula Balcanică, de unde au trecut apoi, înainte de venirea Ungurilor, în actualele lor teritorii (din stânga Dunării).“

Ideea continuității noastre în stânga Dunării a fost pusă la punct de o mare pleiadă de istorici și filologi. Tot cu un lux de dovezi a fost combătut pe vremuri filologul Alexandru Philippide.

A relua acest subiect, ar însemna sublinierea unor perimate ipoteze, eliminate din arsenalul istoric-filologic al reprezentanților continuității. Problema aceasta e eșalonată complet. Discuții inutile!

*

Reclamă iluzorie.

Răsfoind ziarele și citind așa zisele „paginile literare“ din anumite ziare provinciale am dat de următorul specimen de reclamă literară cu titlul „*Azi*“.

„D-l Petru Manoliu, creatorul „Țintarului“ din Cretința, dăruiește literelor românești cea mai bună revistă de literatură din țară; Azi, golul rămas prin retragerea dd. Petru Comarnescu Mircea Vulcănescu etc. a fost umplut de Petru Manoliu. Aurul ultimului număr e iscălit de Petru Manoliu, Ion Călugăru, Sașa Pană, Virgil Carianopol, Constantin Micu, Virgil Gheorghiu, Mircea Mateescu, Mihail Celarianu etc. Ilustre nume !!!

Nimeni nu detestă eforturile mai mult sau mai puțin valoroase, dar cu *începători* (excep. Mihail Celarianu) *poți da țării cea mai bună revistă de literatură ? !!*

S'ar jena și d. P. Manoliu să citească rândurile citate mai sus.
Satis !!

LISTA RESTANȚIERILOR

JUD. CARAȘ:

Dr. Petru Corneanu, Oravița	160 Lei
Vasile Moșoarcă	160 „
Dr. Iosif Ieremia	80 „
Pr. Eugen Popovici	160 „
„ Brutus Belcea	160 „
„ Ștefan Ania	160 „
George Guga, înv.	160 „
Emil Novacoviciu, înv. p.	160 „
Pr. Traian Constantin	160 „
„ Petru Vucu	160 „
„ Ioan Goanță	160 „
„ Tiberiu Șuta	160 „
„ George Simeon	160 „
Dr. Ioan Drăghici, avocat	160 „
Nicolaie Novacovici, notar	160 „
Ionel Gașpar, avocat	160 „
Pr. Aurel Simu	160 „
Petru Sfera, Subrevizor	160 „
Iuliu Dragonescu, notar	160 „
George Staiculescu, înv.	160 „
Ioan Chetrinescu, înv.	160 „
Birăescu, avocat (Reșița)	160 „
Ion Morărașu, comisar (Reșița)	160 „
Ion Negru, (Reșița)	160 „
Iosif Zipfel „	160 „
Dumitru Săvescu, notar	160 „
Pr. Ioan Voin	160 „

Pr. George Cornean, Brebul	160 „
„ Petru Bernaz	160 „
Mihai Anca, înv.	160 „
Petru Bena, înv.	160 „

JUD. SEVERIN

Dr. Aurel Mihăescu	60 „
Dr. Eugen Casparovici	160 „
Pavel M. Ionescu	160 „
Dr. Mihail Lalescu	160 „
Pr. Ioan Turcan	160 „
Pr. Ioan Ostrovan	160 „
Ioan Gander	160 „
Pr. Bujor Borlovan	160 „
„ Vasile Soceneanțu	-80 „
„ Petru Murgoi	160 „
„ Cornel Țucu	160 „
Ioan Terfalogă	80 „
Pr. Pavel Magdescu	160 „
Constantin Giuginca	160 „
Iliescu (Tergova)	160 „
Pr. George Bihoi	160 „
„ Nicolaie Jula	160 „
„ Martin Rădoi	160 „
„ Ioan Țerovanu	160 „
Ioanovici și Const. Vieru	160 „
George Dragulescu	100 „
Nicolaie Boboc, Coșava	160 „

JUD. T.-TORONTAL

Ognanovici, Pustiniș	160 lei
Prof. T. Strizu, Lipovu	160 „
Prof. Vasile Debău „	160 „
Dumitru Țaru „	160 „
Casina Română „	160 „
Iosif Albu, notar	160 „
Dr. Dimitrie Borca	160 „
Pr. Elisei Mureșan	60 „
Pr. Romulus Popovici	100 „
Pr. Nicolaie Bojin	160 „
Prof. Petre Bizerea	160 „
Sever Bocu	160 „
Ludovic Giess	160 „
Pr. George Olde	160 „
Aurel Dabici	160 „

(Continuarea listei restanțierilor
în numărul viitor).

Redacționale

Manuscrisele să fie legibile și la timp trimise.
Reviste, ziare și broșuri de schimb se vor trimite redacției:

Lucian Costin — Caransebeș

Administrative

Este o înaltă datorie morală a susține unica revistă literară a Banatului.

Administrația îi roagă insistent pe toți abonații res-tanțieri, *ca să lichideze în cel mai scurt timp abonamentul. A nu restitui numerele la timp, înseamnă a rămâne a-bonat.* —

Lucian Costin

Abonamente :

In țară: pentru particulari	Lei 100
pentru instituții	„ 200
In străinătate	„ 200